

Verlengde asielprocedure

In een aantal gevallen wordt de asielaanvraag niet in de korte algemene asielprocedure behandeld, maar in de verlengde procedure. Dat is met name het geval bij mensen die om medische redenen nog niet gehoord kunnen worden en bij alleenstaande minderjarige asielzoekers (AMA's) die jonger zijn dan 12 jaar. De verlengde procedure wordt ook toegepast als er in de algemene asielprocedure geen besluit kon worden genomen.

Enkele bijzonderheden in de procedure

Tijdens de procedure kunnen zich enkele bijzonderheden voordoen.

- ❖ De IND kan een hoorzitting gelasten. Een hoorzitting geschiedt ten overstaan van een ambtelijke commissie van de IND. Bij een hoorzitting worden er naar aanleiding van de asielaanvraag en/of de zienswijze gedetailleerde vragen gesteld aan de asielzoeker en soms ook aan de rechtsbijstandverlener. Deze laatste kan zijn standpunten nog mondeling toelichten.
- ❖ De IND kan een aanvullend gehoor afnemen. Dit gebeurt overigens vaker dan het houden van een hoorzitting. Als in het nader gehoor zaken zijn blijven liggen, die de IND later toch van belang lijkt te vinden voor de beoordeling, wordt er nogmaals met de asielzoeker gesproken. Soms zijn dit hele gerichte vragen, bijvoorbeeld over de werkzaamheden die iemand verrichtte bij een organisatie in het land van herkomst, of over de topografie van een stad waar hij gewoond heeft.
- ❖ Soms vraagt de IND een zogenoemd individueel ambtsbericht aan bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Via diplomatieke wegen wordt dan in opdracht van het Ministerie een antwoord gegeven op de door de IND gestelde vragen. Een individueel ambtsbericht zou bijvoorbeeld kunnen luiden:

“Via onze consulaire vertegenwoordigers in Kinshasa heeft er onderzoek plaatsgevonden in het dorp Kumpuru. Hieruit is gebleken dat Abdul Aden gewoond heeft aan de Riverstreet 19 te Kumpuru. Op 12 december 2004 braken er rellen uit in Kumpuru, waarbij 12 mensen zijn omgekomen en 28 mensen zijn gedetineerd. Op de lijst van gedetineerden komt de naam Abdul Aden niet voor.”

De conclusie van de IND zou dan kunnen zijn, dat de bewering van Abdul Aden dat hij na de rellen op 12 december 2004 is gedetineerd, niet waar is. Het asielverzoek zou dan als volstrekt ongeloofwaardig kunnen worden afgewezen.

Over de wijze waarop ambtsberichten tot stand komen en de waarde van deze berichten wordt veel geprocedeerd. Het zou bijvoorbeeld kunnen dat in bovenstaand geval zomaar een gedetineerdenlijst van gevangenis A is geraadpleegd, terwijl meneer Abdul Aden direct na arrestatie naar gevangenis B is gebracht. De Raad van State heeft bij herhaling uitgemaakt dat de inhoud van ambtsberichten voor waar moet worden gehouden en eigenlijk niet of nauwelijks te weerleggen is.

- ❖ Naast de individuele ambtsberichten spelen algemene ambtsberichten een doorslaggevende rol bij de beslissingen van de IND. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken brengt periodiek ambtsberichten uit over probleemlanden in de wereld. De rechtsbijstandverleners proberen vaak in procedures deze ambtsberichten onderuit te halen door tegenbewijs van rapporten van bijvoorbeeld Amnesty International en de UNHCR (Vluchtelingenorganisatie van de Verenigde Naties). Ook hier heeft de Raad van State uitgemaakt dat er van de algemene ambtsberichten moet worden uitgegaan en tegenbewijs niet of nauwelijks de inhoud van het ambtsbericht opzij kan zetten. Dit is voor de rechtsbijstandverlener soms erg moeilijk te volgen als bijvoorbeeld verklaringen van gezaghebbende organisaties als de UNHCR of Human Rights Watch flagrant in strijd met het ambtsbericht zijn.

- ❖ De IND kan een taalanalyse gelasten. Als er getwijfeld wordt aan de afkomst van een asielzoeker kan de IND een bandopname van een gesprek met die asielzoeker laten onderzoeken op het taalgebruik en taalklanken. Hieruit kan dan de herkomst van iemand worden vastgesteld.

Voorbeeld: Iemand is in Brazilië zonder paspoort en beweert dat hij zijn hele leven in Winschoten heeft gewoond. Dat is voor de Braziliaanse autoriteiten moeilijk te verifiëren. Als hij echter door een Nederlandse taalkundige gehoord wordt, zal deze toch vrij snel moeten kunnen horen of de persoon uit Groningen komt. Spreekt de persoon met een Brabants accent, dan heeft hij de schijn tegen.

De taalanalyse kan een belangrijke rol spelen bij mensen die een taal spreken, die zowel in veilige als onveilige gebieden gesproken wordt. Zo wordt bijvoorbeeld Swahili in het relatief veilige Kenia gesproken, maar ook met een iets andere tongval in onveilige landen als Somalië en Burundi.

Als een taalanalyse ongunstige conclusies bevat voor een asielzoeker kan onder omstandigheden de rechtsbijstandverlener een contra expertise vragen.

De asielvergunning

Wordt asiel verleend, dan krijgt betrokkenen een **verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd**. Deze vergunning kan worden ingetrokken, indien de redenen voor asiel komen te vervallen, bijvoorbeeld als het in het land van herkomst weer veilig is. Is dat na vijf jaar niet het geval, dan kan de verblijfsvergunning voor bepaalde tijd worden omgezet in een **verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd**. Deze kan in principe niet meer ingetrokken worden, ook al zouden de redenen voor asiel komen te vervallen.